

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้ศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคต้น ปีการศึกษา 2525 และครูที่สอนสายวิชาชีพภาคปฏิบัติในภาคการศึกษาเดียวกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยของนักศึกษาในแต่ละระดับและลักษณะการใช้จ่าย การฝึกปฏิบัติของนักศึกษา เป็นต้น โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ วิทยาเขตโชนิ เวช วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และวิทยาเขตพระนครศรีไทร ระดับ ปวช. และ ปวส. ภาคต้น ปีการศึกษา 2525 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 3,216 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาความเหมาะสมในการคัดเลือกตัวอย่างประชากร โดยที่การเรียนในแขนงวิชาศึกษาศาสตร์มีการฝึกปฏิบัติโดยแบ่งเป็นหลายกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน จึงใช้ตัวอย่างประชากรกลุ่มละ 1 คน ได้ตัวอย่างประชากร 25% ปรากฏว่าต้องใช้ตัวอย่างประชากรทั้งหมด 804 คน ซึ่งเป็นจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใกล้เคียงกับการหาขนาดตัวอย่างประชากร¹

สำหรับตัวอย่างประชากรครูที่สอนสายวิชาชีพภาคปฏิบัตินั้น จะคัดเลือกมาจากทุกวิทยาเขต จำนวนทั้งสิ้น 80 คน

¹Taro Yamane, Statistics: An Introductory Analysis

3d ed. (New York: Harper and Rows Publisher Inc., 1973), p.1008.

การสุ่มตัวอย่างประชากร

การสุ่มตัวอย่างประชากรนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น¹ (Stratified Random Sampling) คือจำแนกนักศึกษาตามระดับการศึกษา ระดับ ปวช. และ ปวส. แต่เนื่องจากจำนวนนักศึกษาของแต่ละวิทยาเขตไม่เท่ากัน ขนาดของตัวอย่างประชากรจึงไม่เท่ากัน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา

สถานประกอบการศึกษา	จำนวน		
	ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.	รวม
ชุมพร เขตอุดมศักดิ์	70	90	160
โงตี เวช	150	94	244
เทคนิคกรุงเทพฯ	-	100	100
พระนครใต้	150	150	300
รวม	370	434	804

สำหรับจำนวนครูที่สอนสายวิชาชีพภาคปฏิบัติ ได้คัดเลือกจากวิทยาเขตต่างๆ วิทยาเขตละ 20 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

¹William G. Cochran, Sampling Techniques (Tokyo: Charles E. Tuttle Company, 1961), p.65.

ตารางที่ 2 จำนวนครูที่สอนสายวิชาชีพภาคปฏิบัติ จำแนกตามสถาบัน
การศึกษา

สถาบันการศึกษา	จำนวน
ชุมพร เขตอุดมศักดิ์	20
โชติเวช	20
เทคนิคกรุงเทพฯ	20
พระนครใต้	20
รวม	80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับภูมิหลังและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเกษตรศาสตร์ โดยศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภูมิหลังและค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ที่ได้มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน แล้วดัดแปลงแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามนั้นให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามนี้มีทั้งคำถามปลายเปิด (Opened End) และคำถามปลายปิด (Closed End) แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังของนักศึกษา ซึ่งได้แก่ ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง ผู้แนะนำให้เข้ามาเรียน สาขาที่เลือกเรียน และจุดมุ่งหมาย เมื่อเรียนจบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและการครองชีพ ลักษณะการใช้จ่าย การฝึกปฏิบัติ และอื่น ๆ

สำหรับค่าใช้จ่ายของนักศึกษานั้น ส่วนหนึ่งจะตรวจสอบจากแผนกการเงินของวิทยาเขต ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ส่วนค่าใช้จ่ายด้านวัสดุฝึกปฏิบัติ นอกจากจะให้นักศึกษาตอบแล้ว ยังมีแบบสอบถามสำหรับครูที่สอนสายวิชาชีพภาคปฏิบัติ

ซึ่งเป็นผู้กำหนดการใช้จ่ายวัสดุฝึกปฏิบัติ เพื่อเปรียบเทียบดูว่าค่าใช้จ่ายด้านวัสดุฝึกปฏิบัติ ซึ่งครูผู้สอน เป็นผู้กำหนดให้นักศึกษาจัดซื้อนั้นตรงกับที่นักศึกษาจ่ายไปจริงหรือไม่

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. และ ปวส. ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา จำนวนทั้งสิ้น 40 คน หลังจากให้นักศึกษาทดลองทำแบบสอบถามแล้ว ให้นำแบบสอบถามนั้นมาแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งข้อบกพร่องที่พบได้แก่ ส่วนวนภาษาบางตอนที่ยูตอบไม่เข้าใจ ก็แก้ไขให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อแก้ไขจนเรียบร้อยสมบูรณ์ดีแล้ว จึงนำไปออกใช้สอบถามจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ได้เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2525 ถึง วันที่ 25 กันยายน พ.ศ.2525 โดยนำแบบสอบถามให้นักศึกษาผู้ได้รับการคัดเลือกตอบแล้วคอยรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการตัวอย่างประชากรทั้งหมด 804 คน ดังนั้นจึงแจกแบบสอบถามมากกว่าจำนวนที่ต้องการ คือแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 1,000 ฉบับปรากฏว่าหลังจากเก็บแบบสอบถามกลับมาแล้ว ได้จำนวนทั้งสิ้น 912 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.20 แล้วนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ จำนวน 804 ฉบับ ดังนี้

1. วิทยา เขตจุมพร เขตจุมพศักดิ์	จำนวน	160	ฉบับ
2. วิทยา เขตโชติ เวช	จำนวน	244	ฉบับ
3. วิทยา เขตเทคนิคกรุงเทพฯ	จำนวน	100	ฉบับ
4. วิทยา เขตพระนครใต้	จำนวน	300	ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

1. แจกแจงความถี่ (ร้อยละ) ของภูมิหลังของนักศึกษา โดยแสดงในรูปแบบ

ของตาราง

2. หาค่าไอ้จายส่วนตัวเฉลี่ยของนักศึกษา จำแนกระดับการศึกษา
3. เปรียบเทียบค่าไอ้จายส่วนตัวกับภูมิหลังของนักศึกษา
4. เปรียบเทียบค่าไอ้จายส่วนตัวกับสถาบันการศึกษา
5. หาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับค่าไอ้จายส่วนตัวของนักศึกษา

สถิติที่ใช้

1. ค่าสถิติมาตรฐาน
2. t-test
3. F-test ถ้ามีความแตกต่าง ทดสอบโดยใช้ Duncan's New Multiple Range Test
4. ไค-สแควร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย